

▲ Ως «ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ σεμνότητας και πνευματικότητας» χαρακτηρίζει τον Ν. Θέμελη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κ. Παπούλιας. (Στην φωτογραφία με τον πρώην πρωθυπουργό Κ. Σημίτη)

ΣΥΓΚΙΝΗΣΗ ΣΤΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΚΟΣΜΟ

Τελευταίο «αντίο» σήμερα σε έναν σπουδαίο Έλληνα

ΣΥΓΚΙΝΗΣΗ στον πολιτικό κόσμο και στον κόσμο της διάνοησης έχει προκαλέσει ο θάνατος του Νίκου Θέμελη. Στα συλλυπητήρια μηνύματα της πολιτειακής και πολιτικής ηγεσίας του τόπου χαρακτηρίζεται ως άνθρωπος σεμνός, διακεκριμένος συγγραφέας, που υπηρέτησε το δημόσιο συμφέρον με ήθος και εντιμότητα. Η κηδεία του θα γίνει σήμερα στις 5.30 το απόγευμα στο νεκροταφείο Παπάγου.

Ως «παράδειγμα σεμνότητας και πνευματικότητας» χαρακτηρίζει τον Ν. Θέμελη ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας Κ. Παπούλιας σε δήλωσή του και προσθέτει πως «όσοι τον γνώρισαν μέσα από τα βιβλία θα νοσταλγήσουν την έμπνευση και τη διεισδυτικότητα της ματιάς του».

Ο πρωθυπουργός Γ. Παπανδρέου στο δικό του συλλυπητήριο μήνυμα κάνει λόγο για «ένα στέλεχος με συνεπή παρουσία και μεγάλη συμβολή στην πολιτική ζωή της χώρας και στις

κυβερνήσεις του ΠΑΣΟΚ, έναν καταξιωμένο συγγραφέα και έναν ευαίσθητο και ικανό άνθρωπο του οποίου η απουσία θα είναι αισθητή». «Η πρόωπη απώλειά του αφήνει δυσαναπλήρωτο κενό» σημειώνει στο δικό του μήνυμα ο πρόεδρος της Βουλής Φ. Πετσάλινκος.

Από τους υπουργούς της κυβέρνησης, ο Α. Λοβέρδος τόνισε πως «έφυγε ένας σπουδαίος Έλληνας». «Μεγάλη και οδυνηρή» χαρακτήρισε την απώλεια η Άννα Διαμαντοπούλου, ενώ ο Π. Γερούλανος επεσήμανε πως «ενσάρκωσε ένα πρότυπο δημόσιου άνδρα που τείνει να εκλείψει».

Για «ξεχωριστή πνευματική και πολιτική προσωπικότητα» έκανε λόγο ο γραμματέας του ΠΑΣΟΚ Μιχ. Καρχιμάκης. Το πολιτικό του ήθος υπογραμμίζουν σε συλλυπητήρια μηνύματα ο Αλ. Τσίπρας, η Ντόρα Μπακογιάννη, ο Φ. Κουβέλης και ο Θ. Δαβάκης από τη ΝΔ.

ΑΦΗΣΕ ΠΙΣΩ ΤΟΥ ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΙΚΗ ΝΟΟΤΡΟΠΙΑ

Ο συγγραφέας που έκανε την Ιστορία λογοτεχνία

ΓΡΑΦΕΙΗ
ΕΛΕΝΗ ΓΚΙΚΑ

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ που έκανε την Ιστορία λογοτεχνία, την αναζήτηση της ταυτότητας «κεντρικό υπαρξιακό θέμα», ο αθόρυβος και ουσιαστικός συνεργάτης του Κώστα Σημίτη όταν ήταν πρωθυπουργός, άφησε πίσω του μια άλλη πολιτική και μυθιστορηματική νοοτροπία. Με επίκεντρο τη Μνήμη και την αέναη συνέχεια του Ελληνισμού σε κάθε του μυθιστόρημα, κάθε φορά.

■ ■ ■
Στα μυθιστορημά του, ιστορικά δεδομένα, ήρωες ολοζώντανοι, εποχές ατμοσφαιρικές, η τοιοχογραφία ενός αιώνα που «αναζητούσε» πρώτα, και κατόπιν, συνεχίζοντας, βίωνε «ανατροπές»

Ο Νίκος Θέμελης έγραψε επτά μυθιστορήματα: «Η αναζήτηση», Εκδόσεις «Κέδρος» το 1998, «Η ανατροπή», Κέδρος, το 2000, «Η αναλαμπή», Κέδρος το 2003, «Για μια συντροφιά ανάμεσά μας», Κέδρος το 2005, «Μια ζωή, δυο ζωές» Κέδρος το 2007, «Οι αλήθειες των άλλων» Κέδρος το 2008 και «Η συμφωνία των ονείρων», Εκδόσεις «Μεταίχμιο» το 2010. Βιβλία που μεταφράστηκαν στα γερμανικά, τα ιτα-

«Ο ΝΙΚΟΣ ΘΕΜΕΛΗΣ το 2000 τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας, με το Βραβείο του λογοτεχνικού περιοδικού «Διαβάζω» για το μυθιστόρημά του «Η ανατροπή» και με το Βραβείο «πρωτοποριακής δημιουργίας - Γιάννος Κρανιδιώτης» στη Λευκωσία, το 2009

λικά, τα ρουμανικά και τα τουρκικά. Το 2000 τιμήθηκε με το Κρατικό Βραβείο Λογοτεχνίας, με το Βραβείο του λογοτεχνικού περιοδικού «Διαβάζω» για το μυθιστόρημά του «Η ανατροπή» και με το βραβείο «πρωτοποριακής δημιουργίας - Γιάννος Κρανιδιώτης» στη Λευκωσία το 2009.

Στα μυθιστορημά του, ιστορικά δεδομένα, ήρωες ολοζώντανοι, εποχές ατμοσφαιρικές, η τοιοχογραφία ενός αιώνα που «αναζητούσε» πρώτα, και κατόπιν, συνεχίζοντας, βίωνε «ανατροπές». Με την «αναλαμπή» του Διαφωτισμού ίσα που να τον αγγίζει.

Στην «Αναζήτηση» η αφήγηση πήγαινε «σκυταλοδρομία», μέσα από τρεις άντρες. Ξεκινώντας από τον «Νικολή εφέντη» (με ρίζες στην οικογενειακή ιστορία), συνέχιζε από πατέρα σε γιο και εγγονό.

Στην «Ανατροπή» το κεντρικό πρόσωπο ήταν μια γυναίκα, η Ελένη. Η οποία και ζώντας λίγο πριν από το γύρισμα του αιώνα, βίωνε μέσα απ' εκείνον όλες τις μεγάλες ανατροπές: Βιομηχανική και Σοσιαλιστική Επανάσταση, τον αγώνα των γυναικών για φεμινισμό.

Στην «Αναλαμπή» όλα περιστρέφονταν γύρω από μια τυπικά αστική οικογένεια, στις αρχές του εικοστού αιώνα και φτάνοντας και μέχρι τον Μεσοπόλεμο. Στις σελίδες της, η Βιομηχανική Επανάσταση και η αυγή του Διαφωτισμού.

Όταν το 2005 κυκλοφόρησε το μυθιστόρημα «Για μια συντροφιά ανάμεσά μας» τα δεδομένα ελαφρώς τροποποιούνταν. Ο χρόνος γινόταν «ο απόπνος της Γαλλικής Επανάστασης» και η δική μας, η Ελληνική, που παραδοκώσε. Η ιστορία διαδραματιζόταν το 1794 στη Στεφανούπολη και εμπεριείχε όλη την «αγωνία ενός εθνικού αυτοπροσδιορισμού» σε μια περίοδο και πάλι μεγάλων ανατροπών. Αλλά η οικογένεια ισχυρή, μοναδική συντροφιά, υποσχόταν ακόμα.

Το 2007 με το μυθιστόρημα «Μια

ζωή, δυο ζωές» ο συγγραφέας έθετε τα θεμέλια στο όνειρο. Στον παρόντα χρόνο πια και οι μεγάλες ανατροπές, εσωτερικής φύσης.

Με τις «Αλήθειες των άλλων» το 2008 ο Νίκος Θέμελης, κατά κάποιον τρόπο, επέστρεφε. Και μέσα από μια οικογενειακή σάγκα μιλούσε για πρώτη φορά τόσο ανοικτά για τη Μικρασιατική καταστροφή και τις αλήθειες που αλλάζουν όψη κατά το δοκούν.

Το τελευταίο μυθιστόρημα

Με το τελευταίο του μυθιστόρημα που κυκλοφόρησε το φθινόπωρο από τις εκδόσεις «Μεταίχμιο» με τον τίτλο «Η Συμφωνία των ονείρων», ο συγγραφέας Θέμελης μοιάζει ν' αλλάζει. Διατηρώντας τα βασικά -το ιστορικό πλαίσιο, τη σχέση της Ιστορίας με τις μικρές ιστορίες των ηρώων και το ζήτημα της ταυτότητας- προχωρεί ακόμα πιο πέρα. Στην πικρότατη αίσθηση ότι στη Μεταπολεμική Ελλάδα κάτι δεν πάει καλά με την απόδοση δικαιοσύνης.

Με διαφωτιστικό μόντο τη σαιχηπρική φράση «Είμαστε όλοι φτιαγμένοι από υλικά ονείρων», στο καινούργιο του σπονδυλωτό μυθιστόρημα αναδεικνύει και αποδεικνύει τη διπλή όψη της νειρικής μας φύσης που ενίοτε γίνεται και εφιαλτική. Φως και σκοτάδι.